

WYMAGANIA EDUKACYJNE – HISTORIA – KLASA 4

Ocena dopuszczająca <i>Uczeń:</i>	Ocena dostateczna <i>Uczeń spełnia wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania oceny dopuszczającej oraz:</i>	Ocena dobra <i>Uczeń spełnia wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania oceny dostatecznej oraz:</i>	Ocena bardzo dobra <i>Uczeń spełnia wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania oceny dobrej oraz</i>	Ocena celująca <i>Uczeń spełnia wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania oceny bardzo dobrej oraz</i>
SEMESTR I				
- wie, co to jest historia i czym zajmuje się historyk.	- wymienia w kolejności chronologicznej epoki w dziejach człowieka.	- wyjaśnia, po co uczy się historii.	- rozumie wpływ wydarzeń historycznych na teraźniejszość oraz wpływ współczesnych zdarzeń, także z własnego życia, na kształtowanie się przyszłej historii.	- wskazuje przykładowe wydarzenie historyczne oraz jego przyczyny i skutki, - potrafi opisać Kraków w różnych okresach historycznych.
- zna różne rodzaje zegarów, - wskazuje podstawowe podziały czasu stosowane w historii (wiek, tysiąclecie, era), - zna rzymski sposób zapisu cyfr i liczb.	- zna wydarzenie, które dało początek obowiązującemu w Europie systemowi datacji, - umieszcza wydarzenia na osi czasu, - określa na podstawie daty rocznej wiek i jego połowę (w odniesieniu do naszej ery), - oblicza czas, który upłynął między wydarzeniami z okresu naszej ery.	- wie, w jakim celu i gdzie sporządzono pierwsze kalendarze, - rozumie pojęcie chronologia i wie, jakie znaczenie w poznawaniu i nauce historii ma chronologia.	- rozumie, dlaczego inaczej liczymy czas w odniesieniu do okresów przed naszą erą i naszej ery, - na podstawie daty rocznej określa wiek (w odniesieniu do czasów przed naszą erą).	- na podstawie daty rocznej określa połowę wieku (w odniesieniu do czasów przed naszą erą).
- wie, co to są: źródło historyczne, legenda, zabytek.	- dzieli źródła historyczne na pisane i niepisane (materialne), - rozumie pojęcia: archeologia, archeolog, archiwum, kronika, - wie, jakimi narzędziami posługuje się archeolog, -wie, jakie funkcje pełni muzeum.	- wskazuje różne formy poznawania historii (film fabularny, dzieło malarskie), - rozumie związki między archeologią a historią, - podaje przykłady odkryć dokonanych przez archeologów.	- odczytuje informacje z ilustracji przedstawiającej źródło niepisane, - rozumie, dlaczego należy chronić źródła historyczne.	- wymienia przykłady zabytków, które można zobaczyć w skansenie.
- zna nazewnictwo stosowane do określenia relacji między poszczególnymi członkami rodziny, - rozumie pojęcia: rodzina, krewny, przodek, pamiątka rodzinna, zwyczaj.	- odróżnia tablicę potomków od tablicy przodków, - podaje przykład pamiątki i zwyczaju w swojej rodzinie.	- rozumie pojęcia: genealogia, drzewo genealogiczne, - rysuje tablicę przodków i tablicę potomków. - gromadzi pamiątki ze swojego dzieciństwa.	- zna sposoby umożliwiające poznanie historii rodziny, - rozumie korzyści wynikające z poznania swojej historii i historii swojej rodziny.	-sporządza swoją tablicę przodków do czwartego pokolenia.

- zna sąsiadów Polski, - zna nazwy regionów wchodzących w skład Polski i wskazuje je na mapie, - wie, co to są: region, ojczyzna, mała ojczyzna, patriotyzm, - posługuje się planem miejscowości.	- zna lokalizację największych zabytków w Polsce, - zna zabytki i wydarzenia związane z historią miejscowości w której mieszka i wskazuje ją na mapie, - potrafi opisać główne regiony Polski, - potrafi wyjaśnić różnicę między małą ojczyzną a ojczyzną.	- zna znane postacie i legendy związane z historią własnej miejscowości, - zna herb własnej miejscowości. - rozumie rolę, jaką w życiu człowieka odgrywa mała ojczyzna. - potrafi opisać swoją małą ojczyznę.	- potrafi podać podstawowe informacje na temat ukształtowania powierzchni kraju, - potrafi powiązać najważniejsze zabytki i symbole kultury polskiej z właściwymi regionami i wskazać je na mapie, - potrafi zebrać informacje o własnej miejscowości.	- wyjaśnia pochodzenie słowa „patriota”, - opowiada o zwyczajach regionów Polski: gwarze, stroju regionalnym, potrawach.
- wie, które miasto jest stolicą Polski, - zna postacie: Jana Henryka Dąbrowskiego, Józefa Wybickiego, - zna oficjalną nazwę państwa polskiego, - zna polskie symbole narodowe, - rozumie pojęcia: symbole narodowe, flaga, godło, hymn państwowy (narodowy), - wymienia najważniejsze święta narodowe,	- zna najważniejsze miejsca pamięci narodowej, - rozumie pojęcia: republika, obywatel, miejsce pamięci narodowej, święto narodowe, - potrafi odśpiewać trzy zwrotki i refren <i>Mazurka Dąbrowskiego</i>.	- rozumie, że mamy obowiązek chronić nasze symbole narodowe i okazywać im szacunek. - potrafi wyjaśnić, z jakimi wydarzeniami są związane miejsca pamięci narodowej, - potrafi wyjaśnić, dlaczego obchodzimy święta narodowe.	- potrafi wymienić najważniejsze miejsca pamięci narodowej i wytłumaczyć ich znaczenie, - potrafi wytłumaczyć znaczenie najważniejszych świąt narodowych.	- potrafi zlokalizować i opisać lokalne miejsca pamięci narodowej.
- zna nazwy głównych plemion słowiańskich zamieszkujących ziemie polskie.	- zna główne zajęcia Słowian.	- rozumie rolę i znaczenie grodów, - potrafi wskazać na mapie tereny w Europie zamieszkane przez plemiona słowiańskie.	- rozumie pojęcie: rzemieślnik. - potrafi opisać wygląd grodu słowiańskiego, - potrafi opisać wygląd słowiańskiej chaty.	- potrafi opisać warunki naturalne panujące na ziemiach polskich w X w., - potrafi przedstawić warunki życia Słowian w X w.
- zna postacie: Mieszka I, Dobrawy, - zna przyczyny, które skłoniły Mieszka I do przyjęcia chrztu, - rozumie pojęcia: plemię, gród, poganin, - potrafi wskazać na mapie państwo Mieszka I.	- zna datę przyjęcia chrztu przez Mieszka I, - potrafi opisać zmiany, jakie zaszły w państwie polskim po 966 r., - potrafi wyjaśnić, jak zmieniła się sytuacja polityczna Polski w Europie po chrzcie Mieszka I.	- zna datę: ok. 960 r., - rozumie pojęcie: kultura zachodnioeuropejska, - rozumie znaczenie chrztu jako wydarzenia, które zapoczątkowało historię Polski, - potrafi wymienić elementy kultury zachodnioeuropejskiej, którą Polska przyjęła po 966 r.	- wymienia najważniejsze plemiona żyjące na ziemiach polskich, - rozumie wpływ chrześcijaństwa na rozwój kultury i państwowości, - rozumie pojęcia: kurhan, palatium, - potrafi opisać wygląd grodu w Gnieźnie,	- ocenia przyjęcie chrztu przez Mieszka I, - potrafi omówić wierzenia Polan.
- zna daty: 992, 1000, 1025, - zna postacie: biskupa Wojciecha, Bolesława Chrobrego,	- zna datę: 997. - rozumie pojęcia: wyprawa misyjna, pielgrzymka, wojowie,	- zna postać: Ottona III, - rozumie pojęcie: diadem, - rozumie znaczenie zjazdu gnieźnieńskiego,	- rozumie znaczenie wykupienia ciała św. Wojciecha przez Bolesława Chrobrego,	- rozumie znaczenie symbolicznej koronacji Chrobrego dokonanej przez Ottona III,

- rozumie pojęcie: zjazd gnieźnieński, - potrafi wymienić decyzje ogłoszone podczas zjazdu gnieźnieńskiego.	- potrafi omówić i wskazać na mapie zmiany terytorialne państwa polskiego w czasie panowania Chrobrego, - potrafi opowiedzieć historię zjazdu gnieźnieńskiego, - potrafi wskazać na mapie grody, które w 1000 r. ogłoszono biskupstwami.	- potrafi scharakteryzować postać biskupa Wojciecha,	- potrafi omówić przyczyny, przebieg i skutki wyprawy misyjnej do Prus, - potrafi omówić dokonania Bolesława Chrobrego i dokonać ich oceny.	- rozumie znaczenie właściwej koronacji Bolesława Chrobrego. - potrafi opisać okoliczności powstania Drzwi Gnieźnieńskich i wyjaśnić, co przedstawiają.
- wie, co to jest klasztor, - wymienia dwa średniowieczne zakony, - wymienia zajęcia średniowiecznych zakonników (dominikanów, cystersów, franciszkanów, benedyktynów).	- rozumie pojęcia: skryba, skryptorium, - potrafi przedstawić działalność skrybów, - potrafi opisać tryb życia mnichów.	- zna pojęcia: opat, relikwie, reguła, jałmużna, - zna postacie i dokonania: <i>św. Benedykta, św. Franciszka.</i>	- rozumie znaczenie klasztorów w średniowieczu, - rozumie znaczenie działalności zakonów dla rozwoju nauki i kultury na ziemiach polskich,	- potrafi wyjaśnić, w jaki sposób działalność benedyktynów przyczyniła się do rozwoju Europy, w tym ziem polskich, - potrafi opisać wygląd skryptorium,
- zna daty: 1333, 1333–1370, - zna postać Kazimierza Wielkiego, - rozumie pojęcie: zakon krzyżacki, - potrafi wskazać na mapie i umiejscowić w czasie państwo Kazimierza Wielkiego.	- zna daty: 1364, 1370, - rozumie pojęcia: żak, uniwersytet, - potrafi wymienić najważniejsze osiągnięcia Kazimierza Wielkiego, - potrafi wskazać na mapie zmiany terytorialne państwa polskiego w czasie panowania Kazimierza Wielkiego.	- zna datę: 1138, 1364, - zna postacie: Władysława Łokietka, Mikołaja Wierzyńka, - rozumie pojęcie: rozbięcie dzielnicowe Polski, - zna przyczyny utworzenia Akademii Krakowskiej,	- rozumie pojęcie: rajca, - potrafi opisać sytuację państwa polskiego na początku panowania Kazimierza Wielkiego, - potrafi wyjaśnić, co oznacza stwierdzenie, że Kazimierz Wielki zastał Polskę drewnianą, a zostawił murowaną,	- potrafi opisać okoliczności, w jakich doszło do rozbitcia dzielnicowego Polski, - potrafi ocenić panowanie i dokonania Kazimierza Wielkiego, - potrafi wymienić uczestników uczty u Wierzyńka.
- zna daty: 1385, 1386, 1386–1572, - zna postacie: Jadwigi, Władysława Jagiełły, - rozumie pojęcia: unia, dynastia Jagiellonów, - potrafi wskazać na mapie Krewa i Wielkie Księstwo Litewskie oraz obszar państwa polsko-litewskiego po zawarciu unii.	- rozumie dlaczego Jadwigę nazywa się królem Polski, - potrafi scharakteryzować osobę Jadwigi i wymienić jej zasługi dla kultury polskiej, - potrafi wyjaśnić przyczyny unii polsko-litewskiej.	- zna daty: 1384, 1399, - potrafi opisać okoliczności, w jakich Jadwiga stała się władczynią Polski, - potrafi przedstawić najważniejsze informacje o państwie litewskim w II połowie XIV w.	- potrafi opisać okoliczności, w jakich doszło do zawarcia unii Polski i Litwy, - zna legendę o stopce królowej Jadwigi.	- rozumie: konsekwencje unii dla relacji między Polską, Litwą a zakonem krzyżackim.
- wie, kto to byli: paż, giermek, rycerz, - wie, co to jest herb. - zna najważniejsze elementy konstrukcji zamków rycerskich służące obronie.	- wie, co to są: turniej rycerski, pasowanie na rycerza, - podaje przykładowe zasady kodeksu rycerskiego.	- wie, co oznacza określenie rycerz bez skazy.	- potrafi wyjaśnić, czym się zajmował i jak się utrzymywał rycerz.	- wyjaśnia na przykładzie Zawiszy Czarnego, czy średniowieczny rycerz może być wzorem dla współczesnego człowieka, - rozumie znaczenie powiedzenia: „polegać jak na Zawiszy”.
- zna daty: 1409–1411, 15 lipca 1410, 1411, - zna postać Zawiszy Czarnego z Garbowa, - zna postanowienia pierwszego pokoju toruńskiego,	- potrafi opowiedzieć o przyczynach i skutkach bitwy pod Grunwaldem, - potrafi opisać przebieg bitwy pod Grunwaldem, - potrafi wskazać na mapie ziemię dobrzyńską.	- zna daty: 1308–1309, - zna postacie najważniejszych uczestników bitwy pod Grunwaldem, - rozumie konsekwencje przegranej pod Grunwaldem dla zakonu krzyżackiego.	- potrafi omówić relacje między Polską, Litwą a zakonem krzyżackim po 1386 r., - potrafi wyjaśnić, dlaczego w XIV w. Polska nie mogła odzyskać ziem	- opowiada o przyjęciu przez Władysława Jagiełłę dwóch nagich mieczy przed bitwą grunwaldzką, - potrafi opisać relacje polsko-krzyżackie w XIV w.

- potrafi wskazać na mapie Grunwald i Toruń.			utraconych na rzecz zakonu krzyżackiego	
- zna najważniejsze budowle Gdańska, - rozumie pojęcie: żuraw.	- zna datę: 1466, - zna postanowienia drugiego pokoju toruńskiego. - rozumie pojęcie: drugi pokój toruński. - potrafi wskazać na mapie zmiany terytorialne Polski po wojnie trzynastoletniej.	- zna daty: 1454–1466. - rozumie pojęcia: wojna trzynastoletnia, spichlerz, - rozumie znaczenie dla Polski odzyskania dostępu do morza.	- potrafi omówić zmiany gospodarcze na ziemiach polskich w związku z odzyskaniem Pomorza Gdańskiego, - potrafi opisać wygląd XVI-wiecznego Gdańska, - potrafi wyjaśnić, z czego wynikała potęga Gdańska.	- rozumie pojęcia: koga, Hanza. - potrafi opisać wygląd kogi.
- zna postać: Mikołaja Kopernika, - rozumie pojęcie: astronom, - potrafi umieścić w czasie odkrycie Mikołaja Kopernika.	- rozumie pojęcie: żak, Uniwersytet Jagielloński, - potrafi opisać życie krakowskiego żaka, - potrafi opisać odkrycie Mikołaja Kopernika.	- zna datę: 1400, - zna okoliczności odnowienia Akademii Krakowskiej, - rozumie pojęcia: teolog, absolwent, teoria heliocentryczna, - potrafi opowiedzieć o działalności Akademii Krakowskiej w XV w.	- rozumie dlaczego odkrycie Mikołaja Kopernika zostało poddane krytyce, - potrafi wymienić przedmioty wykładane w Akademii Krakowskiej, - potrafi przedstawić poglądy uczonych w XV w. na temat budowy wszechświata.	- potrafi opowiedzieć o życiu Mikołaja Kopernika.
SEMESTR II				
- zna postacie: Zygmunta I Starego, Zygmunta II Augusta, królowej Bony, - zna ramy chronologiczne złotego wieku w kulturze polskiej, - rozumie pojęcia: czasy zygmunto-wskie, złoty wiek.	- rozumie pojęcie: arras, - potrafi przedstawić wkład Zygmunta I Starego i Zygmunta II Augusta w rozwój kultury polskiej w XVI w.	- zna daty: 1507, 1518. - potrafi scharakteryzować postać Zygmunta II Augusta.	- rozumie na czym polegał wpływ królowej Bony na rozwój kultury polskiej w XVI w.	- potrafi opisać wygląd zamku królewskiego na Wawelu i kaplicy Zygmuntowskiej.
- zna postacie: Stefana Batorego, Jana Zamoyskiego, - zna główne budowle Zamościa, - rozumie pojęcia: szlachta, wolna elekcja, mąż stanu, Rzeczpospolita, - potrafi opisać działalność Jana Zamoyskiego.	- zna datę: 1572, - zna przyczyny wojny Rzeczpospolitej z Moskwą, - rozumie pojęcia: Moskwa, magnat (magnateria), rozejm, - potrafi wyjaśnić, na czym polegała różnica między rycerstwem a szlachtą.	- zna daty: 1576, 1577–1582, - rozumie na czym polegały zagrożenia związane z wolną elekcją. - potrafi wskazać na mapie najważniejsze miejsca związane z wojną Rzeczpospolitej z Moskwą, - potrafi wymienić urzędy sprawowane przez Jana Zamoyskiego.	- zna daty: 1580, 1581–1582, 1582, - zna postać: Iwana Groźnego, - potrafi wyjaśnić cele polityczne Stefana Batorego, - potrafi omówić politykę prowadzoną przez Stefana Batorego.	- potrafi opisać wygląd XVI-wiecznego Zamościa, - potrafi uzasadnić tezę, że Jan Zamoyski był mężem stanu.
- zna postać: Zygmunta III Wazy, - rozumie pojęcie: stolica.	- rozumie pojęcie: srebrny wiek.	- zna daty: 1587, 1596.	- potrafi opisać rolę i znaczenie Krakowa oraz Warszawy w państwie polsko-litewskim.	
- zna datę: 1683, - zna postać: Jana III Sobieskiego.	- potrafi opisać wyprawę wiedeńską Jana III Sobieskiego, - potrafi opisać wygląd pałacu w Wilanowie,	- zna daty: 1672, 1673, - zna postać: Kara Mustafy, - rozumie pojęcia: sultan, imperium, Allah, wielki wezyr, janczar,	- potrafi porównać elementy uzbrojenia husara i janczara, - potrafi opisać przebieg oblężenia Wiednia,	- potrafi opisać organizację państwa tureckiego i jego cele polityczne, - potrafi opisać prywatne życie Jana III Sobieskiego.

- rozumie pojęcia: islam, muzułmanie, odsiecz Wiednia, husaria.	- rozumie znaczenie zwycięstwa pod Wiedniem.			
- zna daty: 1764–1795, - zna postać: Stanisława Augusta Poniatowskiego. - rozumie pojęcia: Łazienki Królewskie, czasy stanisławowskie, - potrafi wyjaśnić, w jakim celu odbywały się obiady czwartkowe.	- zna główne zabytki znajdujące się w zespole pałacowo-parkowym w Łazienkach, - rozumie wpływ Stanisława Augusta Poniatowskiego na kulturę polską w XVIII w.	- zna postacie: Augusta II Mocnego, Augusta III Sasa, Ignacego Krasickiego, - zna ramy chronologiczne czasów saskich, - rozumie pojęcie: czasy saskie, - potrafi opowiedzieć o wyglądzie Łazienek Królewskich i znajdujących się tam zabytkach.	- potrafi przedstawić okoliczności wyboru Stanisława Poniatowskiego na króla Polski, - potrafi opisać przebieg obiadów czwartkowych.	- potrafi opisać sytuację Rzeczypospolitej w czasach saskich, - potrafi ocenić dokonania Stanisława Augusta Poniatowskiego w dziedzinie kultury.
- zna daty: 1772, 3 V 1791, 1793, 1794, 1795, - zna postać: Tadeusza Kościuszki, - zna państwa biorące udział w I, II i III rozbiorze Rzeczypospolitej, - zna przyczyny wybuchu powstania kościuszkowskiego, - rozumie pojęcia: rozbiór, kosynierzy, - potrafi wskazać na mapie ziemie odebrane Rzeczypospolitej w I, II i III rozbiorze.	- zna główne postanowienia Konstytucji 3 maja, - rozumie pojęcia: patrioci, konstytucja, Naczelnik powstania, insurekcja, - potrafi opisać okoliczności wybuchu i przebieg powstania kościuszkowskiego, - potrafi wskazać na mapie miejsca najważniejszych bitew powstania kościuszkowskiego.	- potrafi opisać okoliczności uchwalenia Konstytucji 3 maja i II rozbioru Rzeczypospolitej, - potrafi opisać okoliczności klęski powstania kościuszkowskiego i III rozbioru Rzeczypospolitej.	- rozumie: przyczyny utraty niepodległości przez Polskę, - potrafi opisać okoliczności, w jakich doszło do I rozbioru Rzeczypospolitej.	- potrafi wyjaśnić znaczenie polskiego zwycięstwa pod Racławicami.
- zna datę: 1797, - zna postacie: Jana Henryka Dąbrowskiego, Józefa Wybickiego, - zna słowa <i>Mazurek Dąbrowskiego</i> , - rozumie pojęcia: emigracja, Legiony Polskie we Włoszech. - potrafi odśpiewać trzy pierwsze zwrotki hymnu narodowego.	- potrafi wyjaśnić, jak doszło do wyemigrowania części Polaków z kraju po upadku powstania kościuszkowskiego, - potrafi przedstawić okoliczności powstania Legionów Polskich we Włoszech.	- zna postać: Napoleona Bonaparte, - rozumie co oznacza sformułowanie: „wolność, równość, braterstwo”, - potrafi opisać okoliczności powstania <i>Pieśni Legionów Polskich we Włoszech</i> , - potrafi wyjaśnić, jak doszło do rozwiązania Legionów Polskich we Włoszech	- zna cele utworzenia Legionów Polskich we Włoszech, - potrafi opisać działalność Legionów Polskich we Włoszech.	- zna datę: 1927, - potrafi ocenić dokonania Legionów Polskich we Włoszech.
- zna daty: 22/23 I 1863, 1863, - zna postać: Romualda Traugutta, - rozumie pojęcia: Królestwo Polskie (Królestwo Kongresowe), branka, tajne państwo, - zna przyczyny wybuchu powstania listopadowego i powstania styczniowego, - potrafi wyjaśnić, czym było tajne państwo.	- zna daty: 1830, 1831, 1864, - rozumie pojęcie: Rząd Narodowy, - rozumie charakter powstania styczniowego, - potrafi zlokalizować w przestrzeni powstanie styczniowe.	- zna daty: 1799, 1815, - rozumie pojęcia: kongres wiedeński, konfiskata mienia, zsyłka, - potrafi omówić funkcjonowanie tajnego państwa.	- potrafi porównać stosunek sił między Polakami a wojskiem rosyjskim w 1863 r., - potrafi opisać przebieg i okoliczności upadku powstania styczniowego.	- potrafi opisać funkcjonowanie Królestwa Polskiego w latach 1815–1830, - potrafi ocenić powstanie styczniowe.

- zna datę: 1901, - zna cele rusyfikacji i germanizacji, - rozumie pojęcia: rusyfikacja, germanizacja, strajk szkolny we Wrześni.	- zna postać: Michała Drzymały, - Potrafi wyjaśnić, w jaki sposób Polacy walczyli z rusyfikacją i z germanizacją.	- rozumie przyczyny podjęcia przez władze rosyjskie polityki rusyfikacyjnej oraz przyczyny podjęcia przez władze niemieckie polityki germanizacyjnej.	- potrafi omówić działalność władz rosyjskich i władz niemieckich wobec Polaków.	- zna i rozumie treść Roty, - ocenia znaczenie oporu Polaków wobec zaborców,
- zna postać: Marii Skłodowskiej-Curie, - rozumie pojęcie: Nagroda Nobla.	- potrafi wymienić najważniejsze wynalazki XIX w.	- potrafi przedstawić sytuację kobiet w XIX w., - potrafi wskazać różnice w położeniu kobiet i mężczyzn w XIX w., - potrafi wyjaśnić, jak zmieniło się życie człowieka dzięki wynalazkom XIX w.	- zna postać: Alfreda Nobla, - zna największych wynalazców XIX w., - rozumie pojęcie: pierwiastek, - potrafi opisać działalność Marii Skłodowskiej-Curie we Francji.	- potrafi opisać dzieciństwo Marii Skłodowskiej, - potrafi opowiedzieć o działalności naukowej Marii Skłodowskiej-Curie.
- zna datę: 11 XI 1918, - zna postać: Józefa Piłsudskiego, - rozumie pojęcia: Pierwsza Kompania Kadrowa, Legiony Polskie, - potrafi wyjaśnić, jak doszło do odzyskania przez Polskę niepodległości.	- zna daty: 1914–1918, - rozumie co było przyczyną tzw. kryzysu przysięgowego, - Potrafi wyjaśnić okoliczności, w jakich powstały Legiony Polskie.	- zna datę: VIII 1914, - rozumie pojęcia: państwa centralne, ententa, - potrafi wymienić państwa wchodzące w skład wrogich obozów polityczno-wojskowych.	- zna przyczyny wybuchu I wojny światowej, - rozumie na czym polegała różnica między I wojną światową a wcześniejszymi konfliktami, - potrafi omówić działalność polityczną i wojskową Józefa Piłsudskiego.	- zna daty: IV 1917, 1917, - potrafi opisać skutki I wojny światowej, - potrafi dostrzec związki między sytuacją międzynarodową podczas I wojny światowej a wydarzeniami na ziemiach polskich.
- zna daty: 1919–1921, 13–16 VIII 1920, - rozumie pojęcia: Rosja Radziecka, Bitwa Warszawska, Cud nad Wisłą, - zna znaczenie polskiego zwycięstwa w Bitwie Warszawskiej.	- potrafi wyjaśnić, dlaczego Bitwę Warszawską nazwano Cudem nad Wisłą, - potrafi opisać przebieg wojny polsko-radzieckiej.	- zna datę: 1921, - rozumie pojęcie: kontratak, - rozumie cel powstania obrazu Jerzego Kossaka Cud nad Wisłą, - potrafi wskazać symboliczne elementy ukazane na obrazie Cud nad Wisłą.	- zna daty: 1917, II 1919, - rozumie pojęcie: komunizm, - potrafi opisać sytuację w Rosji po przejściu władzy przez komunistów.	- potrafi scharakteryzować ideologię komunistyczną.
- zna postać: Eugeniusza Kwiatkowskiego, - zna główne budowle w Gdyni okresu międzywojennego, - zna przyczyny budowy Gdyni, - potrafi wskazać na mapie Gdynię, COP, magistralę kolejową.	- zna postanowienia konferencji pokojowej kończącej I wojnę światową dotyczące granic Polski, - rozumie pojęcia: magistrala węglowa, Centralny Okręg Przemysłowy (COP), - rozumie przyczyny powstania Centralnego Okręgu Przemysłowego.	- zna daty: 1922, 1926, 1937, - rozumie z czego wynikały trudności w integracji ziem polskich po rozbiorach.	- potrafi opisać okoliczności powstania portu i miasta Gdyni, - potrafi opisać architekturę Gdyni, - potrafi omówić proces tworzenia COP.	- potrafi opisać sytuację gospodarczą na ziemiach polskich po odzyskaniu niepodległości.
- zna daty: 1 IX 1939, 17 IX 1939, - zna postacie: Adolfa Hitlera, Jana Bytnara „Rudego”, Aleksego Dawidowskiego „Alka”, Tadeusza Zawadzkiego „Zośki”, - zna jedną z przyczyn wybuchu II wojny światowej, - rozumie pojęcia: okupacja, hitlerowcy, ruch oporu, Szare Szeregi, Armia Krajowa (AK),	- zna datę: 1943, - zna najważniejsze akcje przeprowadzone przez Szare Szeregi, - rozumie pojęcia: mały sabotaż, Akcja pod Arsenalem, - potrafi omówić działalność Szarych Szeregów.	- zna datę: 1941, - rozumie pojęcia: obóz koncentracyjny, kryptonim, - potrafi opisać działalność hitlerowców wobec ludności polskiej na ziemiach okupowanych, - potrafi omówić organizację Szarych Szeregów w czasie okupacji niemieckiej.	- potrafi przedstawić organizację ruchu oporu na ziemiach polskich.	- potrafi opisać cele i przebieg wybranych akcji przeprowadzonych przez Szare Szeregi.

- potrafi wskazać na mapie państwa, które we IX 1939 r. zaatakowały Polskę.				
- zna daty: 1944, 8 V 1945, - zna postacie: Józefa Stalina, Witolda Pileckiego, Danuty Siedzikówny „Inki”, - rozumie pojęcia: rząd londyński (emigracyjny), żołnierze niezłomni (wyklęci).	- zna plany Stalina wobec Polski, - potrafi opisać działalność Witolda Pileckiego i Danuty Siedzikówny „Inki” w czasie wojny.	- zna datę: 1943, - rozumie pojęcie: bezwarunkowa kapitulacja, - potrafi opisać w jaki sposób Stalin realizował swoje plany wobec Polski, - potrafi przedstawić okoliczności zakończenia II wojny światowej.	- rozumie tragedię żołnierzy niezłomnych prowadzących walkę z komunistami w Polsce, - potrafi przedstawić okoliczności aresztowania, procesu i śmierci Witolda Pileckiego i Danuty Siedzikówny „Inki”.	- rozumie pojęcie: Urząd Bezpieczeństwa, - potrafi przedstawić sposoby walki komunistów z przeciwnikami.
- zna daty: 1978–2005, - zna postać: Karola Wojtyły, - rozumie pojęcie: Polska Rzeczpospolita Ludowa (PRL).	- zna daty: 1920, 1978, - zna postać: Stefana Wyszyńskiego, - potrafi opisać działalność Karola Wojtyły jako papieża Jana Pawła II.	- zna daty: 1946, 1956, - rozumie pojęcie: prymas, odwilż, - potrafi wyjaśnić przyczyny odwilży i wskazać jej główne przejawy.	- rozumie powód, dla którego władze komunistyczne dążyły do podporządkowania sobie wszystkich organizacji w Polsce, - potrafi opisać życie Karola Wojtyły.	- potrafi opisać sytuację w państwie polskim po przejęciu władzy przez komunistów.
- zna daty: 31 VIII 1980, 13 XII 1981, 1989, - zna postacie: Lecha Wałęsy, Anny Walentynowicz, Wojciecha Jaruzelskiego, - rozumie pojęcia: porozumienia sierpniowe, NSZZ „Solidarność”, stan wojenny, rozmowy okrągłego stołu, - potrafi wyjaśnić, jakie były skutki rozmów okrągłego stołu.	- zna datę: 14 VIII 1980, - zna wybrane żądania robotników zawarte w 21 postulatach, - rozumie pojęcia: postulaty, walka bez przemocy, - potrafi wyjaśnić, na czym polegała walka bez przemocy.	- rozumie pojęcie: internowani, - potrafi przedstawić stosunek władz komunistycznych do „Solidarności”, - potrafi opisać okoliczności wprowadzenia i przebieg stanu wojennego w Polsce.	- zna daty: 1981, 1983, - potrafi opisać przebieg strajku robotników w Stoczni Gdańskiej, - potrafi dostrzec krajowy i międzynarodowy odzew, jaki wywołała walka bez przemocy.	- potrafi omówić gospodarcze skutki rządów komunistów.

Wymagania edukacyjne są dostosowane do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.

Każdy nauczyciel indywidualnie ustala, które działy realizuje w danym semestrze.

[1] Program nauczania historii w szkole podstawowej *Podróże w czasie*, Robert Tocha, Wyd, GWO

[2] Podstawa programowa nauczania historii w szkole podstawowej

[3] Statut Szkoły Podstawowej nr 323 im. Polskich Olimpijczyków w Warszawie